

Motto : Fără cinste și legalitate asanarea
țării este imposibilă

SIC COGITO...

REVISTĂ PERIODICĂ LUNARĂ

Director : Dr. VICTOR CORBUL, medic-colonel în retragere
Redactor : CLUJ, Str. Gen. Grigorescu Nr. 16.

Toată revista fiind scrisul meu, articolele nu sunt semnate aparte

Conversiunea

(Reflecții ulterioare).

În fine, după atâtea debateri pro și contra, avem și o conversiune. Odată adusă pe tapet, o conversiune echitabilă -- reducere de dobânzi și eşalonarea plăților pe mai mulți ani — nu se mai putea amâna și anume din motivul că trăgându-se ad infinitum, se nimicea o mulțime de existențe cinstite — nu înțeleg sub aceste „existențe” pe debitori! — Conversiunea, oriși cum ar fi fost făcută, nu poate salva decât ici-colea pe câte unul, ceialalți rău-platnici. leneși și risipitori de toată mâna, tot ei rămân și după conversiune, ba poate și mai rău!... O conversiune, cum o cereau uni debitori alias risipitori: 75% reducere din capital, iar restul plătit în 30 ani cu 1% dobândă, era mai mult decât imposibil, era o batjocură! Oare nu e o ironie satanică a cumpăra pe datorie o casă, de vre-o 10 milioane, a nu plăti, ci a cere reducere de 75%, iar restul a-l plăti cu dobândă de 1%, tu însă „cinstitul” rămâi cu casa, pecând creditorul tău poate peri de foame!... Chiar și așa, cum s'a votat, s'au dat prea multe favoruri la atâția și atâția rău-platnici. E adevărat că prin anii 1925—1928 au luat împrumuturi cu dobândă cam mare, dar acești oameni unii s'au

aruncat în afaceri, din care la început au avut venituri îndecite, ceia-ce însă nu putea dura ad infinitum, iar alții au cumpărat pământ, de sine se înțelege cu prețul de pe acele timpuri și apoi să nu se uite, că și țărănimea vindea pe atunci produsele sale cu prețuri tot așa de exagerate ca și dobânda pe care o plătea la bănci; Așa d. e.: un ou cu 5—8 lei; o găină cu 150—200 lei; o păreche de boi cu 40—45 mii lei; un vagon de grâu cu 120 mii lei etc. etc. putea deci plăti din datoriile făcute, dar nu le plătea, ci trăia, atât la oraș cât și la sate în un anumit lucș; mânca și bea mai bine, se îmbrăca mai pe ales, lucra mai puțin... și ce era mai rău: erau îndemnați la neplătă de toți demagogii, cari pentru persoana lor se puseseră deja în siguranță...

A face o conversiune prin care să se anuleze 75% din capital ar fi ceva cam asemănător cu legea à la conu Leonida din Caragiale: să nu plătească nime impozite către stat, dar tot cetățeanul să capete un salariu dela stat, iar ceice au pensie să primească pe lângă pensie și salariu, deoarece pensia e dreptul lor câștigat!...

Țin să amintesc că eu deja în Octombrie 1931 (Nr. 3|931 al acestei mici reviste) am publicat un plan de soluționare a datoriilor agricole pe baza recalculării dobânșilor și eşalonarea plăților pe mai mulți ani, precum și o modalitate de finanțare a conversiunii! Nu voiesc să ȃic, că ceia ce am scris atunci era ceva perfect, dar parlamentul cu atȃția specialiști ușor î-l putea adapta cerințelor țilei și dacă se făcea atunci, astȃdi cea mai mare parte a datoriilor agricole ar fi deja resoltită, am avea mult-puțin relațiuni ordonate între creditori și debitori, iar creditul ar fi intact!... dar ce să faci? cei chemați — deși le-am trimis ad personam acel plan de asanare — nu s'au interesat de atari „flecurei” cum a ȃis cineva și iată că acum după 2 ani, totuși au înfȃptuit așa ceva „flecurei”, dar mai subțirel!...

Ca încheiere amintesc guvernului, oricare ar fi el, ca să regulezȃ odatȃ chestiunea cu moratoriile, să hotȃrească un termen fics, cât mai apropiat, când debitorii de toate categoriile să înceapȃ plățile, ca să se încunjure dezastrul ce ameninȃ creditul... până mai este timp!

Incadrări, reîncadrări, transferări ...

Nu de mult am cetit în gazetele din Capitală sub titlul de mai sus un lung — lung pomelnic — vre-o doue mii de nume — de încadrări, reîncadrări, transferări în învățământ. Afli acolo catedre pentru țesut, croitorie, rufărie, gospodărie, bucătărie, desen, caligrafie, apoi gospodărie ori bucătărie scindată; nu știu ce o mai fi și aceia; poate la una se învață a face mămăligă, iar la ceialaltă papară. Oare nu ar putea fi numai o singură catedră; deasemenea s'ar putea uni întruna și catedrele de croitorie și rufărie, ori atunci facem catedre pentru fiecare articol de lucru: catedră pentru cămăși, catedră pentru ismene, pentru cioareci, și atunci cel puțin putem da la toată lumea catedre, ca să nu mai fie atâtea proteste a celor fără posturi!...

Apoi la școalele de arte și meserii, dupăce publică încadrări și numiri la nenumărate catedre, ne mai având poate altele disponibile se fac numiri cu șecile la „partea literară”, iar dupăce s'a săturat de partea literară continuă cu numirile la „partea științifică”. Ce o mai fi și acelea? ...

Mai afli și preoți cu catedră proprie la aceste școli; așa una desființându-se, respectivul preot fu mutat din Ardeal în Vechiul Regat!... oare pentru aceste școli inferioare nu ar ajunge un diurnist, în persoana preotului din localitate; statul ar scăpa de un salariu și mai târziu de o pensie! așa era înainte de război!... Nu e oare o risipă a salaria un preot pentru cele 10—14 oare la săptămână? să se angajeze pretutindeni preotul local ca diurnist!

Mai departe avem prea multe școale de arte și meserii; așa d. e. județul Năsăud, unul dintre cele mai mici, are 4 (patru) școale de meserii; ajunge una, cel mult două; unde să afle aplicare toți acei absolvenți? pentru un județ sunt prea mulți, în alte județe nu pot merge, căci acelea au și ele școlile lor!

În învățământul secundar, cu deosebire însă în cel universitar, risipa e tot așa de mare; încontinuu citești numiri și iarăși numiri!...

Înzădar va înființa Ministerul de Finanțe noi impozite; pe lângă o așa risipă tot bugetul se duce de-a dura:...

BCU Cluj / Central University Library Cluj

